

פרופ' דניאל פרידמן
**בחירות ישירות
ומבעולי חלם**

שנים רכובות היה חלם שקטה ולא אירע בה אפילו מעשה גניבת אחד. אין תימה שתושבי חלים נגנו להשאיר את דלתות ביתם פתוחות, ורב קיימים של מנעלים אפלו לא הגיע לאוניהם.

וינה באחד הימים, שוד ושבר. פולני נכנס לבניתו של גבאי בית הכנסת, נטל את כובעו מההדר של בעל הבית, והלך ברוחבות חלים שמה וטבל לב והcobען לרاء. הפליא המעשה את מנהיגי חלם, שמיינו מיד את פולני לשור, ומשכורתו מוקפת הציבו. כעבור ימים אחדים נכנס אלמוני לבניתו של מנהל בית הספר, נטה עימו שלל תכשיטים. רואו זאת מנהיגי חלם, מינוחו לשור ומשכורתו על קופת הציבו. ורק הלכה מכת הגנויות ופשתה, ועלתה שועותם של אנשי חלם לשמיים. בוגינו מועצה גדרולה, והופיע בפניה זר, שלא ידע את חלם וחכמיה, ואמר להם: באתי מושנגטן הרוחקה, והנה בעיר אין בית שאין בו מנועל, ואף שהגנבים לא פסו מן הארץ, בכל זאת כרכבה הגניבה בטורה ואין הוא מקנה למצעעה בכור רב.

נחלקו חכמי חלים בדיעותיהם. אחרים אמרו כך: שלושם שנה היינו ללא מנuelyים והכל היה טוב ויפה. וכי הגנבים ישפיעו על אורח חיינו ויכפו علينا לשיזם מנועל ולבלבל את הציבור? באו אחרים ותוספו: הפתרון הוא בחינוך. יש להנץ את בני הלים כי יימנעו מגניביה, שמעשה רע הוא. ועוד אמרו: סכנה גדרולה יש במנועל. תושבי חלים פוררי נשמה, ומה יעשה אדם שנעל ביתה ואיבר את המפתח? מוטב שימושם הגניבות משישאר חס וחלילה איש חלם בשלחת בינו לעולמה בפניה. עוזר סכנה במנueil. מעטה ייאלצו הגנבים לפרק את הדלתות בכוות, רחמנא ליצלן, ונוסף נזקי הדרת לזקיק הגניבה ומה הועילו חכמים בתקנתם?

עוד הוויכוח נמשך ובאו מלומדים נוספים והכריזו: לנגר עיניינו שאליה של פיקוח נפש. יודיעו טעון הבהיר והՃיש הדאשי בהלם תיקון יסורי, ואילו בעיית הגניבות היא סבוכה וטעונה שיקול עמוק. מה גם שיש הגורסים, כי עדרף כلب שמירה על מנועל ולעומתם יש הטוענים כי הכלב, במקומו לנשוך את הגנב, יתרחק את בעל הבית. אין, איפוא, מנוס אלא לתקון תחילת את הכביש ולזרע בעניין המנuelyים בשובנה ובנחתה.

השיבו להם מן הקהלה: מה נעשה ומנהל העירייה איןנו פנו לעסוק בעסקי הכביש, שכן הוא וילדיו שומרים כל היום על ביתם. עמדרו לליים הצעעה, והנה התבדר ביה הגנבים הקימו לעצם איגוד וicutם הם לשון האזוניים, בין תומכי המנuelyים לבין המצדדים בתיקון הכביש. צעקו תומכי המנuelyים ותומכי הכביש אלה על אלה צעקות גדולות. רואו הגנבים, יצאו מן האסיפה, חזרו לרוחבות חלים ווושיכו במשיחם.

את סופו של הסיפור לא אדרש, שכן נפשו של המספר קצר בנסיבות ונסע לו לעיר אחרת, שייש בה מנuelyים.

לזוקים לנשל אלומר כך: שיטת המימשל הנוכחית פשוטה את הרגל. והעובדת שפעלה בעבר אינה מלמות ולא כלום. הנגagt בחירות ישירות לראשות הממשלה, תוך חלקה נאותה של סמכותיות בין ראש הממשלה לבין הכנסת, תשפר את המצב, תפחת את כוח הלחץ של "לשונות מאוניות" ותציגם את המஸור עם חברי הכנסת "ニידים". אין זו חורמת פלא. כמוות כהתקנת מנועל, אין היא מעניקה בטחון מוחלט, אך העברדה שניתן לפוץ את המנכ'על, איננה מהו שיקול המצדיק השארת פירצה הקוראת לנגב. אין גם קושי למצוא שיטה טובה מן השיטה הקיימת. השאלה איננה אם ניתן לתנאי הגניג שיטה עדרפה, אלא אם אלה הנגנים מן השיטה הנוכחית מוכנים לאפשר זאת.

(הכתב הוא פרופסור למשפטים באוניברסיטת תל אביב)